

БРОЈ 21.

ГОД. IX.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
на пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 12. Маја 1891.

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
 Претплату ваља слати упутницом на општински
 суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

ГРАЂАНСТВУ ВАР. БЕОГРАДА

Према чл. 18. зак. о општ. од дана објаве за сазив збора, мора да про текне десет дана до дана збора.

По четвртој алинеји тачке г. чл. 13. истог закона има суд општински у року од **десет** дана најдаље, да сазове збор, у случају кад на првом збору не дође довољан број гласача.

Пошто пак, на збору грађана београдских, држаном 5. маја 1891. г. по решењу одбора општинског од 15. Априла 1891. г., а по позиву суда општине вар. Београда од 20. априла 1891. г. АБр. 765 ради избора председника општине вароши Београда, није дошао онолики број бирача, колики је нуждан према трећој алинеји тачке г. члана 13 закона о општинама, па да решење збора буде пуноважно, то је суд општ. вар. Београда решио: да се сазвани збор за

12. МАЈА 1891. ГОДИНЕ

одложи и сазове

ДРУГИ ОПШТИНСКИ ЗБОР

НА ДАН 19. МАЈА 1891. ГОДИНЕ

НА КОМЕ ДА СЕ ИЗВРШИ ИЗБОР ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ ВАРОШИ БЕОГРАДА.

На овоме збору донеће пуноважно решење онај број гласача, који буде дошао.

Ко може бити биран за председника општине изложено је у 32., 33., 56. и 57. члану закона о општинама.

Право гласања на општинском збору имају сви пунолетни чланови општине, који плаћају 15 дин. годишње непосредне порезе, а који нису под старатељством, или који по прописима чл. 16. и 17. овог закона, право гласања немају или су га изгубили. У задрузи имају право гласања на збору сви задругари, ма сви скупа не плаћали 15 дин. непосредне порезе, ако нису чланом 16. и 17. изу-

зети. Тако исто имају право гласања и она лица, која су ослобођена од плаћања порезе по члану 61. тачке в. и г. закона о непосредном порезу, што су постала неспособна за рад, или су инвалиди, или они, који примају милостију из државне касе.

Немају право гласа на општинском збору:

1., они, који су осуђени због злочинства, докле своја права не поврате, или који су лишени грађанске части за време пресудом одређено, као и они који су осуђени због преступа, који безчасте

и јавни морал врећају, док не прође година дана од дана из држане казне;

2., који се налазе под судским ислеђењем за дела под 1 наведеним;

3., који су нали под стечиште за време док стечиште траје;

4., Који су под полицијским надзором;

5., који ма волико дугују у име порезе осим текућег подгођа.

Официри и војници сталног кадра не учествују по 16-ом члану закона у саветовању општинског збора.

Збор овај почеће у 8 часова изјутра а бирачи могу долазити на изборно место до 6 часова у вече тачно, у које ће време престати пуштање бирача на биралиште.

Гласање на овоме збору вршиће се по квартовима и то на овим местима:

а) За **кварт варошки** — у основној мушкиј школи код саборне цркве (дубровачка улица).

б) За **кварт теразиски** — у теразиској мушкиј школи (улица 2 јаблана);

в) За **кварт дорђолски** — у основној мушкиј школи (Душанова улица);

г) За **кварт савамалски** — у основној мушкиј школи (савска улица преко пута кварта);

д) За **кварт палилулски** — у основној мушкиј школи (школска улица); и

ђ) За **кварт врачарски** — у основној мушкиј школи (пријепољска улица, спроћу војне болнице).

А бирачки одбори састављени су овако:

а., За **кварт варошки**: председник г. Мих. Јанковић, одборник, чланови: Манојло Клидис трг., Јован Гагић терзија; Младен Ф. Љубинковић трг. и Милан Миловановић адвок., заменици председнику г. Риста Петровић одборник, члановима: Стеван Ловчевић проф. и Сава Антоновић проф.

б., За **кварт теразиски**: Председник г. Ђорђе Николић одборник, чланови: Петар Палић бравар, Радован Миленковић столар, Јеремија Прокић ћурчија, и Мата Срећковић трг, заменици: Председнику г. Јов. М. Тадић одборник, члановима Т. Ж. Нешић бакалин и Илија Јаковљевић трг.

в., За **кварт дорђолски**: председник г. Миша Николић одборник, чланови Никола Киви трговац, Рафајло Јелишић трг. Миладиновић ковач и Лазар Радонић јорганџија; заменици: председнику г. Андра Ј. Одавић одборник, члановима Моша С. Демајо трг. и Хранислав Поповић кројач.

г., За **кварт Савамалски**: Председник г. Коста Михајловић одборник, чланови Петар С. Спасић апотекар, Јоца Наумовић Шандоровић трг., Таса Данчевић трг- и Јевта Најдановић, месар; заменици: председнику г. Јован Станковић одборник, члановима Јеврем Главинић трг. и Вуја Ранковић приватијер.

д., За **кварт Палилулски**: Председник г. Видоје Виторовић одборник, чланови Мих. М. Ђорђевић бакалин, Тодор Каменовић каферија. Милић Тодосијевић бакалин и Станоје Николић учитељ заменици: председнику г. Дим. Најдановић одборник, члановима Риста Костић калдрм. Мита Лазаревић каф.

ђ., За **кварт Врачарски**: Председник г. Марко Велизарић одборник, чланови Ђорђе Н. Петровић бакалин, Јов. Д. Јовановић учитељ Васа Лазаревић каферија и Настас Димић хлебар; заменици, председнику Адолф Шток одборник, члановима Сава Вељаповић хлебар и Владимира Губеревац каф.

Од суда општине вароши Београда 8. Маја 1891. год. Абр. 891.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ХХІ. ВАНРЕДНИ САСТАНАК

4. Априла 1891. год.

Председавао заступник председника г. Св. Карапешић, одборника били: г. г. Јов. Тадић, Л. П. Дашковић, Р. Драговић, М. Ј. Марковић, М. Р. Маринковић, Риста Петровић, Јов. Петковић, Б. С. Новаковић, Ф. Васиљевић, Др. М. Т. Леко, М. Капетановић, Дим. Најдановић, К. Д. Главинић, Н. Р. Поповић, М. Велизарић, Љ. Јовановић, А. Ј. Одавић, Мата Јовановић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 29. марта 1891. год. и учињена је измена у олужи КњБр. 153 у томе, да је г. Андра Ј. Одавић још раније предложио а одбор усвојио, да се стави на дневни ред решавање о небрижљивом долажењу одборника у седнице, а да је г. Коста Д. Главинић само тражио да се тај предлог стави што пре на дневни рад.

II.

Одборник г. Раденко Драговић примећује, да трошарински органи неједнако наплаћују трошаринску таксу на грађевински материјал и предлаже, да се у грађевинском одељењу из-

ради таблица за израчунање трошаринске таксе и разда чиновницима. Овај је предлог одбор у свему усвојио и препоручио председништву да се ове таблице израде, како се веби више десило, да се на један исти артикал различна такса наплаћује.

III.

Одборници г. Д. Најдановић и М. Ј. Марковић интерпелишу председништво, први за то, што је дознао да неки чиновници железнички не плаћају трошарину на вино, које из унутрашњости земље добијају а други зато, што сумња да се на свима станицама трошаринским врши дужност као што треба и мисля да би добро било кад би суд општински чешће слао по једног свог члана да ове станице обилази. Услед ове обе интерпелације, председништво је изјавило, да ће по првој интерпелацији ствар извидети а по другој учинити по жељи одбора.

IV.

По прочитању акта истражног судије АБр. 681, 637 и 669, којим тражи уверења о владају и имовном стању извесних окривљеника и акта старешине кв. врачарског СБр. 4234 којим тражи уверење о имовном стању дужника, одбор је изјавио да су му Драгољуб Ђурчић, Никола Јивковић таљигаш и Лаза Луцић кочијаш непо-

знати, да је Стојан Стевановић бив служитељ стања сиротног.

V.

Председништво објављује да је на дневном реду да се реши питање о оним одборницима, који не долазе никако или врло неурено у одборске седнице, и одбор јо по после дуже дебате по поименичном гласању са 13 гласова против 3 (2 нису гласала), а по предлогу г. Андре Одавића, решио: Ставља се у дужност председништву да позове све одборнике и заменике, који нису дошли на данашњи састанак да свој недолазак оправдају најдаље до идуће одборске седнице, у противном одбор ће на идућем састанку своме донети решење, којом ће се казном који од одборника или заменика казнити. О свему овоме да председништво поднесе свој реферат одбору.

VI.

Председништво износи сaborу акт надзорне водоводне комисије, АБр. 689 којим водоводна комисија предлаже да одбор реши, да се најавка и намештање парних машина, цркви и парних котлова потребних за нов водовод београдски уступи фабрици машине Г. Куна из Штутгартра према једнничним ценама изложеним у понуди те фабрике од 28. марта 1891. год.

по новом календару с тим да црпке буду са крмилом а не без крмила, као што је у предрачуни означеночево.

По прочитаву тога акта одбор је у свему усвојио овај предлог вадзорне водоводне комисије.

VII.

Председништво саопштава одбору да су држане лицитације за давање под аренду општинских утрива, чишћења варошких улица, за набавку тротоарских плоча и извештај о кеу. Но како у седници нема довољан број одборника за решавање нових предмета, одбор је решио, да се сви ови предмети ставе на дневни ред идуће одборске седнице.

VIII.

Одборник г. Милан Капетановић, као члан одборског поверилиштва изабратог у седници одборској од 15. Фебруара 1891. год ГБР 341 реферише одбору о раду поверилиштва и одбор је по саслушању усменог реферата решио, Попперска улица да се регулише тако, да је до Лепеничке улице 18 м. широка а даље 12 м. као што је првено зеленом и цинобер. бојом уцртано.

Пролаз између Господске и Једренске улице да се регулише по цинобером уцртаној линији у ширини од 8 метара.

IX.

По прочитаву молбе овд. еснафа лебарског АБР. 692 којом тражи да се цена хлебу повиси и по саслушању цена брашну и житу, одбор је после поименичног гласања са 9 гласова против 6 (3 нису гласали) решио, да се еснаф лебарски одбије од тражења и да цена хлебу остане стара, т. ј. 24 паре по килограму.

X.

Председништво реферише одбору, какве је резултате постигло у погледу позајмице до једнога милиона динара од Привилеговане народне банке, а по овлашћењу одбора од 26. марта 1891. г. АБР. 580 и одбор је по саслушању тога реферата изабрао г. г. Милутину Ј. Марковића, Мату Јовановића и Јоцу Тадића одборнике, да као одборски поверилици преговарају са овд. новчаним заводима и изнађу начин који би најподеснији био за реализације ове привремене позајмице.

СПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Збор. У идућу недељу 19. ов. м. биће накнадни избор председника општине вар. Београда, пошто на збору, држаном 5. о. м. није дошао онолики број гласача, колики је према закону потребан, па да донесе пуноважно решење.

Електрично осветлење. Одбор општински у седници својој од 29. Априла 1891. год. усвојио је у начелу попуду Периклеса Цикоса из Милана, као најповољнију за електрично осветлење вар. Београда. Одредио је уједно и одборско поверилиште, које ће у договору са понуђачем склопити уговор о томе и поднети га одбору на одобрење. — Чим се поднесе одбору овај уговор на одобрење, биће објављен у целини у овим новинама.

ГАСНО И ЕЛЕКТРИЧНО ОСВЕТЛЕЊЕ

(с хигијенског гледишта)

(срштак).

Међу тим је ваздух, који има тек 3% гаса од кам. угља произведеног — већ јако отрован. Ово је услед садржине угљеноксида, који је већ у количини од 0.1% са ваздухом помешан — јако опасан — а гас овај има 10% угљеноксида. Често се дешава да се гас помеша са ваздухом, у след чега непријатно утиче на становнике, али ипак не производи тровање. Најопасније је прскање уличних цеви у близини становова, по што загрејани станови — нарочито зими — јаче уиспу гас из насићенога земљишта и исти у станове увлаче. Овако филтрацијом кроз земљу изгуби гас истину свој мириш или не и угљеноксид, те тако становници, не осећају гасни мириш, удишу отров. Испитивањем показало се, да се овако првлачење гаса кроз земљу у станове дешавало и на даљини од 54 метра од места где је прслала цев била. Докле год се не нађе срество — а до данас га нема — да се угљени оксид из гаса јефтијим путем издвоји, биће употреба гаса и у том погледу врло опасна.

Него и електрична светлост има својих опасних мана, пошто се десило доста несрећних случајева (који се и понављају), да је нечакњом или случајним додиром жиже која електричну струју спроводи — наступила смрт. Ова ће се опасност одклонити или бар само на дотичне машинске зграде у којима се електрична струја производи — ограничити, ако се што је могуће више подземни спроводи употребе.

Кад саберемо све што је до сад речено наћићемо, да је електрична светлост нарочито боља са погледом на јасноћу и боју. Засењивање очију је мање у гасне светлости. Трећерене је међутим својствено и гасно као и електричној светлости. У производњи то-плоте разлика је огромна, и стоји у сразмери 1:20. Код електричног осветлења ваздух се никако не квари. Гасним осветлењем је међу тим ваздух јаком квару изложен, поред веће опасности од ексилозије и тровања.

Види се, према томе да су оба ова начина осветлења у борби око превласти, и да ће та борба још по дуже трајати. Пре свега осветлење гасом надмаша тиме, што се гас у великој количини производи и чувати може, тако, да ако би за неко време производња и застала, или се прекинула, неможе наступити сметња у осветлењу. У том погледу са свим је друкчије с електричном светлопију. Светлости одмах нестане, чим машина која струју производи, стане или се жица која струју спроводи, прекине.

Док се гас непрекидно, даљу ноћу производити може, морају машине које електричну струју производе, па дану стојати — због тога је електрична светлост још много скупа. По испитивањима Фишера, Ерисмана, Сојке и Руднера, предпоставивши под једнакој пламен, још и сад даје једна добро кон-

струисана петроуљска лампа најјевтијију светлост. Гасна светлост стаје према томе од прилике два пут толико, Едизинова три пут, зејтин од репице 7 пута а светлост стеаринских свећа је 27 пута скупља од петроуљске, — власак је најзад 60—70 пута скупља од петроуља.

Према досадањем види се, да, с обзиром на здравље, електрично осветлење, — и сем сунца нема конкурента. Истина је да се електрична светлост не може (бар за сад) као гасна у резервоаре нагомилати, већ да престаје, чим мотори престану радити, или се спроведена жица прекине; али и поред те добре стране гаса видесмо бар пре неки дан у нашему позоришту да се и при гасном осветлењу може остати у — помрчини.

Било би само у некију финансијски разлози, који би говорили „против“ електричног осветлења, јер по горњем види се, да солидно изведено електрично осветлење још један пут толико стаје, колико гасно. Али како се не може сматрати да је усавршење електричног осветлења закључено већ да је сад тек у највећем свом развоју, пашће свакако и овај разлог пред разултатима науке. Него да и не наступи тај случај (што је невероватно), несме се ни један предмет, који се односи на опште интересе, решити само с обзиром на једну страну његову.

При решавању општих ствари мора се дакле водити рачуна о свима погодбама, а по реду њихове важности по опште друштвене интересе. Полазећи с тог, начелног гледишта — електричном осветлењу припада будућност.

Св. Томић.

ПОЗИВ.

На основу решења команд. дунав. див. области од 22. пр. мес. Бр. 2615. Овим се позивају на 15-то дневно вежбање, сви резервисти пешаци редов. војске I. батаљона VII. актив. пешач. и III. актив. гардиског пуков, допунске чете свих пукова, четна комора, штабови актив. и допунских батаљ. и комора ових штабова, да 19. тек. мес. у 6 сати по подне, непремено дођу на конак, на батаљону зборно место у логор, испод Бањице, близу бивше Стефановића механе.

Из канцеларије VII. пуковске окружне команде Бр. 4091. 7. Маја 1891. г. у Београду.

ПОЗИВ

Цуковска Београдска окр. команда Дунавске дивизијске области.

На основу наређења команданта дунав. дивиз. области од 22. пр. мес. Н. 2615. позива све резервисте пешаке редов. војске VII. актив. пешач. и III. акт. гардиског пуков, допунске чете свих пукова, и четну комору; штабове актив. и допунских батаљ. VII. актив. пешач. и III. актив. гард. батаљ. ред. војске и комору ових штабова, на батаљону збориште, испод банице, — у близини бив. Стефановића механе, да 19. Маја 1891. го-

дне у 6 сајати у вече дођу непремено на конак на петнаесто-дневно вељбање на батаљ. збориште, *Битчицу*, где ће се оденути и паоружати. Сваки обвезник понеће собом од куће по једну поњаву за покривање, суд за воду, храну за три дана преобуку и. т. д.

Војници који се не одзову овоме позиву и који не дођу у места ова где се зову тачно и на време, као и који не дођу са свима оним потребма, које морају имати, казниће се најстрожијом мером на основу постојећих закона. Овако исто поступиће се и према председницима општина, њихозим заменицима и у опште општинским властима, ако овај позив не саопште свима и свакоме којих се тицаш буде, и ако се о његовом најтачнијем извршењу не постарају.

VII. Пуковска окружна команда Бр. 4091.
6. Маја 1891. год. у Београду.

О ГЛАС

У свези огласа Бр. 4093 од 29. Април. год. позивају се сви мушкарци а становници кврта дорђолског да представују пописној комисији која ради у касарни пожарне чете на великој пијаци.

I. Сви који су у годинама старости 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 и 30 а са почетним словима имена А, Б, В, Г, Д, Е, Ж, З, И и Ј, 9. Маја.

II. Они којима је почетно слово имена К, Л, Ђ, М, Н и О, 10. Маја.

III. Они којима је почетно слово имена П, Р, С, Т, У, Ф, Х, Џ, Ч, Ш, Ђ, Ћ и Џ, 11. Маја.

IV. Сви који су у годинама старости 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39 и 40, а са почетним словима имена, А, Б, В, Г, Д, Е, Ж, З, И, Ј и К, 12. Маја.

V. Они којима је почетно слово имена Ј, Ђ, М, Н, О, П, Р, С, Т, У, Ф, Х, Џ, Ч, Ш, Ђ, Ћ и Џ, 13. Маја.

VI. Сви они, који су у годинама старости 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49 и 50, 14. Маја.

Сви којих се горе тиче имају по овом огласу у одређене дане представити у 7 сати пре подне.

Бр. 4304. из канцеларије VII. Пуковске Окружне команде 4. Маја 1891. г. у Београду.

ОБЈАВА

На основу одлуке одбора општинског од 29. априла т. г. ГБр. 583, Суд општине вар. Београда јавља грађанству ове вароши, да сваки који подиже нову грађевину, у вароши има се предходно пријавити Суду општине вар. Београда и тражити да му се обележи како регулациона тако и пивелационија линија.

Ко пропусти да према овоме изиште

од општине регулациону и нивелациону линију, неће моći тражити никакве накнаде за штету, која би отуда произтекла.

Од стране Суда општине вар. Београда; 3. Маја 1891. године у Београду.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Суд општине вар. Београда на дан 13. јуна, месец, даваће под закуп путем јавног усменог надметања места одређена за смештај илице, на обали савскеј.

Лицитација ће се држати у рачуноводству суда, од 9 до 12 пре, и од 3 до 6 с. после подне, у које ће се време и закључити.

Услови лицитације могу се видети у рачуноводству пре, а и на дан лицитације.

Позивају се сви они, који желе ова места узети да одређенога дана на лицитацију дођу.

Из седнице суда општине вароши Београда 10. Маја 1891. год. СБр. 701

Пошто се на дан 26. Априла тек. год. није могла да изврши лицитација за набавку коцкастог камена и полагања коцака, то ће се на дан 14. Јуна тек. год. држати у грађевинском одељењу Суда општине вар. Београда за набавку и полагање коцака у улицама и то:

1. У „Узун-Мирковој“ преко велике пијаце и „Васиној“ до „Љубичине“ улице.

Кауција за набавку коцака 8000, а за полагање коцака 4000. динара.

2. У „Васиној“ од „Љубичине“ до позоришног трга, позоришном тргу и „Цариградској“ улици.

Кауција за набавку коцака 8000, а за полагање коцака 4000. динара

3. У Краљ Милановој улици.

Кауција за набавку коцака 11000, а за полагање коцака 5400. динара.

4. У делу Кнез Михаилове улице

Кауција за набавку коцака 6000, а за полагање коцака 3000. динара.

5. У делу Крагујевачке улице

Кауција за набавку коцака 3300, а за полагање коцака 1700. динара.

6. У Савској улици.

Кауција за набавку коцака 5000, а за полагање коцака 2500. динара.

7. У Богојављенској и делу Дубровачке улице.

Кауција за набавку коцака 3000, а за полагање коцака 1500. динара.

8. У Мајданској улици.

Кауција за набавку коцака 1200, а за полагање коцака 600. динара и

9. У Вук-Караџићевој, од Кнез Михаилове, до Кнез Лазарове улице.

Кауција за набавку коцака 1400, а за полагање коцака 700. динара.

Све кауције приложиће се у офертима и то у готовом новцу или у државним папирима.

Оферти имају бити снабдевени прописном таксом у маркама. Подносиће се понаособ за сваку улицу (но лицитант може узети у израду и више улица а и све) и примаће се горњега дана од 9-12 пре подне, а отвориће се комисиона истога дана тачно у 12 сати у подне.

Ближи услови, предрачуни и планови попречних профиле могу се видити у грађевинском одељењу Суда овој општинског сваког радног дана у време канцеларијско и при лицитацији.

Од стране Суда општине вар. Београда ГБр. 247 30. марта 1891. год. У Београду

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

Од 3. до 9. Маја 1891. године.

ТЕЖИНА КИЛОГР.	ЧЕГА	100 к. просе- чна цена дин.
	Брашна пшенична	— —
	Брашна кукурузна	— —
362.458	Пшенице	18.50
143.089	Кукуруза	13.40
137	Ражи	16 —
1.050	Ћумура дрвена	6.50
16.113	Јечма нова	13.20
24.484	Овса	13.60
	Јабука	— —
1.308	Пасуља	28 —
4.457	Кромпира нова	12.50
11.687	Арпаџика	15.50
9.085	Црна лука	5. —
1.173	Меда	— —
	Ораја	28 —
	Грожђа	— —
	Крушака	— —
51.7	Бела лука	50 —
	Костију	— —
99.160	Угљена камена	8 —
12.923	Шљива сувих	54 —
9.520	Сена	5.50
1.850	Сламе	2.50
	Масти	— —
	Цемента	— —
3.218	Длаке говеђе	46 —
10.568	Сира	— —
1.695	Кудеље	— —
239	Коже	— —
	Катрана	10 —
	Сочива	— —
	Црева урађена	— —
10.092	Свиња дебелих	85 —
60	Рибе фришке	150 —
3.110	Сува меса	— —
32.930	Креча	3.60
	Меса говеђа сиров	— —
	Рена	— —
	Камена проста	— —
154.900	Дрвенарије разне	— —
51.696	Вина	43 —
722	Ракије комове меке	— —
	„шљивове меке	50 —